

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Ржг 373/2015
29. 04. 2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Марине Говедарица и Слађане Накић-Момировић, чланова већа, у предмету предлагача Р.Т. из села Ж., општина Б., чији је пуномоћник Б.Л., адвокат из Б., ради заштите права на суђење у разумном року, решавајући о жалби предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Крушевцу Р4 и 97/14 од 12.02.2015. године, у седници већа одржаној 29.04.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ жалба предлагача као неоснована и потврђује решење Вишег суда у Крушевцу Р4 и 97/14 од 12.02.2015. године, у ставу трећем изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

По достављању решења предлагачу првостепени суд ће уставну жалбу и одлуке донете у овом предмету доставити Уставном суду, ради одлучивања о уставној жалби у делу који се односи на повреду права на имовину.

Образложење

Решењем Вишег суда у Крушевцу Р4 и 97/14 од 12.02.2015. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев за заштиту права на суђење у разумном року, па је утврђено да је у извршном предмету који је у току пред Основним судом у Брусу под бр. И 7776/10 (раније предмет Општинског суда у Брусу И 648/05) повређено право предлагача на суђење у разумном року зајемчено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије. Ставом другим изреке, наложено је Основном суду у Брусу да предузме све неопходне мере и поступак у том предмету оконча у најкраћем могућем року. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев предлагача у делу којим је тражио да се Република Србија, Високи савет судства – Основни суд у Брусу, обавезе да предлагачу на име накнаде због повреде права на суђење у разумном року, у предмету Основног суда у Брусу И 7776/10 (раније И 648/05) исплати износ од 1.000 евра у динарској противвредности.

Против наведеног решења предлагач је благовремено изјавио жалбу побијајући одлуку из става трећег изреке због свих разлога предвиђених чланом 373. став 1., у вези члана 402. ЗПП.

Испитујући правилност побијаног решења у смислу члана 386., у вези члана 402. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13 – УС, 55/14), на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ бр. 25/82 ..., „Службени гласник РС“ бр. 46/95....55/14), на чију сходну примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/08...101/13), Врховни касациони суд је нашао да жалба није основана.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1.-3., 5, 7. и 9. ЗПП на које Врховни касациони суд, као другостепени суд у овом поступку, пази по службеној дужности.

Према стању у списима предлагач је Уставном суду поднео уставну жалбу 21.01.2014. године због повреде права на правично суђење и права на имовину. Предложио је да се по уставној жалби утврди да је у извршном поступку који се води пред Основним судом у Брусу у предмету И 7776/10 (раније И 648/05) повређено његово уставно право на суђење у разумном року зајемчено одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије и право на имовину зајемчено одредбом члана 58. Устава. Уставни суд о уставној жалби није одлучио већ је списе дописом доставио Вишем суду у Крушевцу ради доношења одлуке.

Законом о изменама и допунама Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 101/13), који је ступио на снагу 21.05.2014. године, а примењује се од 22.05.2014. године установљено је ново правно средство, захтев за заштиту права на суђење у разумном року, којим се уређује пружање заштите права на суђење у разумном року странци која сматра да јој је повређено право на суђење у разумном року у судском поступку који је у току.

У конкретном случају предлагач тврди да му је право на суђење у разумном року повређено у извршном поступку који је у току, па о повреди права предлагача на суђење у разумном року одлучује виши суд, с обзиром да се захтев односи на поступање основног суда у предмету извршења, у коме је предлагач извршни поверилац.

У првостепеном поступку је утврђено да је предлагач као извршни поверилац поднео заједно са више других лица Општинском суду у Брусу дана 02.11.2005. године предлог за извршење против извршног дужника ТУП 3. из Б., на основу извршне исправе – пресуде Општинског суда у Брусу П1 36/03 од 29.10.2004. године, ради наплате новчаног потраживања (главни дуг у износу од 45.000,00 динара са припадајућом каматом и трошкови парничног поступка). Решењем о извршењу И 648/05 од 07.12.2005. године одређено је предложено извршење и решење о извршењу је достављено Народној банци Србије, Одељењу за принудну наплату у Крагујевцу. Даље је утврђено да је главни дуг извршном повериоцу исплаћен дана 10.05.2006. године, камата на главни дуг је

исплаћена 22.01.2007. године, а судске таксе и трошкови су исплаћени током 2005., 2007. и 2008. године. Првостепени суд је нашао да је потраживање подносиоца захтева готово у целости намирено, односно да уколико и постоји део који није намирен, ради се о незнатном делу чија ће висина бити утврђена након обављеног вештачења које је у току.

Имајући у виду чињеницу да извршни поступак траје девет година, три месеца и девет дана и да у моменту одлучивања о захтеву предлагача још увек није потраживање предлагача у потпуности намирено, првостепени суд је утврдио да је повређено право предлагача на суђење у разумном року и наложио Основном суду у Брусу да предузме све неопходне мере да би поступак у том предмету окончао у најкраћем могућем року, али је одбио захтев предлагача за досуђивање примерене накнаде.

Нису основани жалбени наводи којима предлагач тврди да је одбијањем захтева за досуђивање примерене накнаде првостепени суд погрешно применио материјално право.

Основна сврха захтева за заштиту права на суђење у разумном року јесте убрзање поступка и окончање поступка у разумном року. Захтев за заштиту права на суђење у разумном року је по својој правној природи пре свега притужбена мера којом странка захтева убрзање судског поступка који је у току ако сматра да јој је, првенствено због дужине трајања поступка, повређено право на суђење у разумном року. Досуђивање примерене накнаде за повреду права на суђење у разумном року предвиђене чланом 8б Закона о уређењу судова није обавезно у сваком случају, већ се примерена накнада досуђује само уколико су за то испуњени услови, односно ако је утврђено да је поступак трајао у року који се с обзиром на све релевантне околности не може сматрати разумним, те да је због дужине трајања поступка код предлагача настала неизвесност у погледу решавања његовог права, а самим тим и сумња да ће му у прихватљивом периоду времена бити пружена судска заштита. По правилној оцени првостепеног суда, у конкретном случају за предлагача нема неизвесности у погледу решавања његовог права, јер је у току 2006. и 2007. године, а предлог за извршење је поднет 02.11.2005. године, намирен скоро у потпуности (за сада није утврђено да ли постоји део потраживања предлагача који још увек није намирен). С обзиром да је предлагач у свом потраживању намирен скоро у целости, правилно је одбијен захтев предлагача за одређивање примерене накнаде, а првостепени суд је за своју одлуку у том делу дао јасне, правилне и законите разлоге.

На основу изложеног Врховни касациони суд је одлучио као у првом ставу изреке овог решења на основу члана 401. тачка 2. ЗПП, у вези члана 30. став 2. ЗВП.

С обзиром да жалба предлагача није била основана, предлагач нема право на трошкове другостепеног поступка, па је Врховни касациони суд на основу члана 165. став 1., у вези члана 153. и 154. ЗПП, одбио захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка и одлучио као у ставу другом изреке.

О делу захтева предлагача који се односи на утврђивање повреде права на имовину (члан 58. Устава Републике Србије) одлучиће Уставни суд.

Наиме, чланом 170. Устава Републике Србије предвиђено је да се уставна жалба може изјавити против појединачних аката или радњи државних органа или организација којима су поверена јавна овлашћења, а којима се повређују или ускраћују људска или мањинска права и слободе зајемчене Уставом, ако су исцрпљена или нису предвиђена друга правна средства за њихову заштиту.

Увидом у списе Врховни касациони суд је закључио да се уставна жалба предлагача односи у једном делу на повреду Уставом загарантованог права из члана 58. – право на имовину, а што је у искључивој надлежности Уставног суда, с обзиром да сходно одредбама члана 8а – 8в Закона о уређењу судова редовни суд није надлежан да одлучује о повреди других права зајемчених Уставом, осим о повреди права на суђење у разумном року и то кад се ради о повреди права у поступку који је у току пред судом. Зато ће по достављању овог решења предлагачу првостепени суд уставну жалбу и одлуке донете у овом предмету доставити Уставном суду ради одлучивања о уставној жалби због повреде права на имовину.

Из наведених разлога, а аналогном применом одредбе члана 21. ЗПП одлучено је као у ставу трећем изреке.

**Председник већа-судија,
Миломир Николић,с.р.**